Իրավասություններ ժողովրդավարական մշակույթի համար

Ապրել միասին, ինչպես հավասարը հավասարի հետ, մշակութապես տարբեր ժողովրդավարական հասարակություններում

Համառոտ բովանդակություն

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Իրավասություններ ժողովրդավարական մշակույթի համար

Ապրել միասին, ինչպես հավասարը հավասարի հետ, մշակութապես տարբեր ժողովրդավարական հասարակություններում

Համառոտ բովանդակություն

Եվրոպայի խորհուրդը

The opinions expressed in this work are the responsibility of the authors and do not necessarily reflect the official policy of the Council of Europe.

All requests concerning the reproduction or translation of all or part of the document should be addressed to the Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).

Cover photo: © Shutterstock
Cover design: Documents and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

Layout: Documents and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

Council of Europe Publishing
F-67075 Strasbourg Cedex
http://book.coe.int

© Council of Europe, December 2016
Printed at the Council of Europe

Համառոտ բովանդակություն

Այս փաստաթուղթը նկարագրում է իրավասությունների այն հայեցակարգային մոդելը, որին պետք է ծանոթ լինեն անձինք, ովքեր ցանկանում են արդյունավետ կերպով իրենց մասնակցությունն ունենալ ժողովրդավարության մշակույթում և մյուսների հետ միասին խաղաղ ապրել մշակութապես բազմազան ժողովրդավարական հասարակություններում: Նախատեսվում է, որ այդ մոդելը կօգտագործվի տեղեկացնելու կրթական որոշումների կայացման և պլանավորման, կրթական համակարգերին օգնելու համար, որի նպատակն է նախապատրաստել սովորողներին ապրելու որպես իրավազոր ժողովրդավարական քաղաքացիներ:

Փաստաթուղթը բաժանված է 7 մասի:

1-ին մասում շարադրված է իրավասության մոդելի կրթական նպատակը: Այս մասում նաև բացատրվում է, թե ինչու է այս համատեքստում օգտագործվում <<ժողովրդավարության մշակույթ>> դարձվածքը, այլ ոչ <<ժողովրդավարություն>> դա արվում է ընդգծելու համար այն փաստը, որ թեև ժողովրդավարությունը չի կարող գոյություն ունենալ առանց ժողովրդավարական հաստատությունների և օրենքների, այնուհանդերձ այդ հաստատություններն ու օրենքները գործնականում չեն կարող աշխատել առանց իրենց հիմքում ունենալով ժողովրդավարության մշակույթ, այն է՝ ժողովրդավարական արժեքներ, վերաբերմունք և գործելակերպ: 1 - ին մասը բացատրում է նաև մշակութային բազմազանություն ունեցող հասարակություններում ժողովրդավարության մշակույթի և միջմշակութային երկխոսության միջև եղած փոխկախվածությունը նման հասարակություններում միջմշակութային երկխոսությունը կենսական նշանակություն ունի ապահովելու համար բոլոր քաղաքացիների ներառումը ժողովրդավարական քննարկումների, բանավեճերի և խորհրդակցությունների մեջ:

2-րդ և 3-րդ մասերը նկարագրում են մոդելի հիմքում ընկած որոշ ենթադրությունների նախադրյալները: 2-րդ մասը նկարագրում է այն ենթադրությունը, որ թեպետ ժողովրդավարության մշակույթում արդյունավետ մասնակցություն ունենալու համար քաղաքացիներին անհրաժեշտ է ունենալ մի շարք իրավասություններ, այս

իրավասությունները բավարար չեն նման մասնակցություն ունենալու համար, քանի որ ժողովրդավարական մասնակցությունը նույնպես պահանջում է համապատասխան ինստիտուցիոնալ կառույցների առկայություն։ Այլ կերպ ասած, ինչպես իրավասությունները, այնպես էլ ժողովրդավարական հաստատությունները էական նշանակություն ունեն ժողովրդավարության մշակույթ հաստատելու համար։ Բացի այդ, հասարակության բոլոր անդամների ժողովրդավարական մասնակցությունը պահանջում է սոցիալական անհավասարության և կառուցվածքային թերությունների դեմ պայքարի միջոցներ։ Նման միջոցների բացակայության դեպքում անապահով խմբերի անդամները կմեկուսացվեն ժողովրդավարական գործընթացներից՝ որքան էլ որ լինի ժողովրդավարական իրավասության նրանց մակարդակը։

3-րդ մասը պարզաբանում է <<մշակույթ>> հասկացությունը, որը ենթադրվում է իրավասության մոդել ասելիս։ Բոլոր մշակույթներն իրենց ներսում բազմատարր են, վիճարկելի, դինամիկ և անընդհատ զարգացող, և բոլոր մարդիկ ապրում են բազմաթիվ մշակույթներում, որոնք բարդ եղանակներով փոխազդում են իրար։ <<Միջմշակութային>> հայեցակարգը նույնպես դիտարկվում է այս մասում։ Առաջարկվում է այն մոտեցումը, որ միջմշակութային իրավիճակներ առաջանում են, երբ որևէ անհատ մեկ այլ անձի կամ խմբի ընկալում է որպես իրենից մշակութապես տարբեր։ Այդ իսկ պատճառով միջմշակութային երկխոսությունը սահմանվում է որպես անհատների կամ խմբերի միջև տեղ գտնող երկխոսություն, ովքեր իրենք իրենց ընկալում են որպես մեկը մյուսից տարբեր մշակութային պատկանելիություն ունեցողներ։ Նշվում է, որ թեպետ միջմշակութային երկխոսությունը չափազանց կարևոր է բազմամշակույթ հասարակություններում հանդուրժողականությունը խթանելու և սոցիալական համախմբվածությունն ավելացնելու համար, որոշ դեպքերում նման երկխոսությունը կարող է չափազանց պատասխանատու և դժվարին լինել։

Այնուհետև 4-րդ մասը պարզաբանում է <<իրավասություն>> հասկացությունը, որն օգտագործվում է մոդելում։ Ժողովրդավարական և միջմշակութային իրավասությունը սահմանվում է որպես համապատասխան արժեքների, վերաբերմունքի, հմտությունների, գիտելիքների և/կամ հասկացողությունների մոբիլիզացման և կիրառման ունակություն, որպեսզի համարժեք և արդյունավետ կերպով արձագանքի այն պահանջներին, մարտահրավերներին և հնարավորություններին, որոնք առկա են ժողովրդավարական և միջմշակութային իրավիճակներում։ Իրավասությունը դիտարկվում է որպես դինամիկ գործընթաց, որտեղ որևէ իրավասու անհատ մոբիլիզացնում և կիրառում

է հոգեբանական ռեսուրսների ամբողջությունն ակտիվ և հարմար ձևով՝ առաջ եկած նոր հանգամանքներին արձագանքելու համար:

4-րդ մասը պարզաբանում է նաև, թե ինչպես ի հավելումս <<իրավասու>> տերմինի (եզակի թվով) նման գլոբալ և համապարփակ կիրառման, <<իրավասություններ>> տերմինը (հոգնակի թվով) սույն փաստաթղթում կիրառվում է հղում անելով հատուկ անհատական ռեսուրսներին (այսինքն՝ հատուկ արժեքներին, վերաբերմունքին, հմտություններին, գիտելիքներին և հասկացողություններին), որոնք մոբիլիզացվում և կիրառվում են վերածվելով իրավասու վարքագծի: Այլ կերպ ասած, այս համատեքստում իրավասությունը բաղկացած է իրավասությունների ընտրությունից, ակտիվացումից և կազմակերպումից և կոնկրետ իրավիճակներում այդ իրավասությունների կիրառումից՝ համակարգված, դինամիկ և հարմարեցված ձևով:

5-րդ մասում նկարագրված է այն աշխատանքային մեթոդը, որի միջոցով որոշում են հատուկ իրավասությունները՝ սույն մոդելում դրանք ընդգրկելու համար: Այս մոդելի ուշագրավ առանձնահատկությունն այն է, որ այն չի մշակվել զրոյից: Ի հակառակ դրան, այն հիմնված է գոյություն ունեցող ժողովրդավարական իրավասության և միջմշակութային իրավասության հայեցակարգային սխեմաների համակարգված վերլուծությունների վրա: Իրականացված վերստուգումը բացահայտել է նման 101 սխեմաներ: Այս 101 սխեմաները վերլուծվել են բացահայտելու համար նրանց մեջ պարունակվող բոլոր անհատական իրավասությունները, այնուհետև այդ իրավասությունները խմբավորվել են ըստ համանման հատկությունների: Դա հանգեցրեց 55 հնարավոր իրավասությունների բացահայտման՝ մոդելում դրանք ընդգրկելու համար: Այս իրավասությունների ցանկը առավել կառավարելի և գործնական չափերի հասցնելու գործին նպաստելու համար կիրառվեց սկզբունքային չափանիշների և պրագմատիկ նկատառումների մի հավաքածու, որպեսզի որոշվեն այն առանցքային իրավասությունները, որոնք պետք է ընդգրկվեին այս մոդելում: Այս չափանիշների և նկատառումների կիրառումը հանգեցրեց 20 իրավասությունների բացահայտման՝ մոդելում ընդգրկելու համար ներառյալ արժեքների 3 խումբ, 6 տեսակի վերաբերմունք, 8 հմտություններ, և գիտելիքների և քննադատական ընկալման 3 շարք: Այս իրավասություններն օգտագործվել են մոդելը ստեղծելու համար: Այնուհետև կազմվել է այս մոդելը նկարագրող փաստաթղթի նախագիծը, որը շրջանառության մեջ է դրվել միջազգային խորհրդակցություններում՝ ներառելով գիտական փորձագետներին, կրթության բնագավառի պրակտիկ աշխատողներին և քաղաքականություն մշակողներին: Այդ խորհրդակցություններից ստացած արձագանքները լիովին հավանություն են տվել մոդելին, բայց նաև իրենց հերթին պարունակել

մի շարք օգտակար առաջարկություններ: Նման հետադարձ կապն օգնել է ճշտելու մանրամասները և առաջնորդվելու այդ արձագանքներով սույն փաստաթուղթը կազմելիս:

Գծապատկեր 1 ԺՄԻ մոդելի մեջ ներառված 20 իրավասությունները

6 - րդ մասը նկարագրում է ստացված մոդելն ամբողջությամբ, թվարկելով և նկարագրելով բոլոր հատուկ արժեքները, մոտեցումները, հմտությունները, գիտելիքները և քննադատական ընկալումը, ինչը անհատին հնարավորություն է տալիս արդյունավետ և համապատասխան կերպով իր մասնակցությունն ունենալ ժողովրդավարության մշակույթում: Այս մոդելն ամփոփ կերպով ներկայացված է վերը տրված գծապատկեր 1-ում, իսկ այդ 20 իրավասությունների ամբողջական ցուցակը, յուրաքանչյուր իրավասության համառոտ նկարագրությամբ, նշված է ստորև տրված շրջանակում:

7-րդ մասը եզրափակում է փաստաթուղթը սույն մոդելի համար երկու հույս հայտնելով. որ այն օգտակար կլինի կրթության ոլորտում որոշումների կայացման և պլանավորման համար և, որ այն կնպաստի երիտասարդների իրավունքների և հնարավորությունների ընդլայնմանը, որպես ինքնուրույն սոցիալական սուբյեկտներ, ընտրելու և հետամուտ

լինելու կյանքում իրենց ընտրած սեփական նպատակներին՝ ժողովրդավարական հաստատությունների կողմից սահմանված և մարդու իրավունքների հանդեպ հարգանքի շրջանակներում:

A հավելվածը (անգլերեն տեքստի) տալիս է այն 101 իրավասության սխեմաների աղբյուրների ցանկը, որոնք վերստուգվել են նախագծի շրջանակներում: B հավելվածը տալիս է այն 55 հնարավոր իրավասությունների ցանկը, որոնք որոշվել են ըստ այդ 101 սխեմաների: C հավելվածում տրվում են որոշ առաջարկություններ հետագա ընթերցման համար՝ ի հավելումս A հավելվածում նշված հղումների:

Իրավասությունների համառոտ ցանկը, որը հնարավորություն է տալիս անհատին արդյունավետ և համապատասխան մասնակցություն ունենալ ժողովրդավարության մշակույթում

Արժեքներ

Արժևորել մարդկային արժանապատվությունը և մարդու իրավունքները

Այս արժեքը հիմված է այն ընդհանուր համոզմունքի վրա, որ յուրաքանչյուր անձ ունի հավասար արժեք, հավասար արժանապատվություն, ունի հավասար հարգանքի իրավունք և իրավունք ունի օգտվելու մարդու իրավունքների և հիմարար ազատությունների նույն փաթեթից և պետք է արժանանա համապատասխան վերաբերմունքի:

Արժևորել մշակութային բազմազանությունը

Այս արժեքը հիմված է այն ընդհանուր համոզմունքի վրա, որ այլ մշակութային պատկանելիությունը, մշակութային փոփոխականությունն ու բազմազանությունը, և տեսակետների, հայացքների և գործելակերպի բազմակարծությունը պետք է դրականորեն ընկալվեն, գնահատվեն և ողջունվեն:

Արժևորել ժողովրդավարությունը, արդարադատությունը, արդարությունը, հավասարությունը և օրենքի գերակայությունը

Արժեքների այս շարքը հիմված է այն ընդհանուր համոզմունքի վրա, որ հասարակությունները պետք է գործեն և կառավարվեն ժողովրդավարական գործընթացների շրջանակում, որտեղ հարգվում են արդարադատության, արդարության, հավասարության և օրենքի գերակայության սկզբունքները:

Մոտեցումներ

Անկանխակալ մոտեցում այլ մշակույթների, համոզմունքների, աշխարհայացքների և սովորույթների նկատմամբ

Անկանխակալ մոտեցումը՝ դա վերաբերմունքն է այն մարդկանց նկատմամբ, ում մշակութային պատկանելիությունը, համոզմունքները, աշխարհայացքն ու սովորույթները տարբերվում են քո սեփականից: Դա ներառում է զգայուն, հետաքրքրասիրական և բարյացակամ վերաբերմունք այլ մարդկանց և այլ աշխարհայացքների նկատմամբ:

Հարգանք

Հարգանքը կայանում է որևիցե մեկի կամ որևիցե մի բանի նկատմամբ դրական վերաբերմունք և արժևորող վարք ցուցաբերելու մեջ, հիմնված այն դատողության վրա, որ նրանք ունեն իրական կարևորություն, արժեք և նշանակություն: Հարգանք ունենալ այլ մարդկանց հանդեպ, ովքեր տարբեր կերպ են ընկալում մշակութային պատկանելիությունը կամ ունեն քո սեփականից տարբերվող համոզմունքներ, կարծիքներ և սովորույթներ, կենսական նշանակություն ունի միջմշակութային արդյունավետ երկխոսության և ժողովրդավարության մշակույթի համար:

Քաղաքացիական մտածողություն

Քաղաքացիական մտածողությունը՝ դա վերաբերմունքն է այն համայնքի կամ սոցիալական խմբի հանդեպ, որին անձը պատկանում է և որն ավելի լայն է, քան նրա ընտանիքի և ընկերների անմիջական շրջապատը: Այն իր մեջ ներառում է այդ համայնքին պատկանելու զգացողությունը, համայնքի այլ անդամների մասին իրազեկվածությունը, այդ մարդկանց վրա սեփական գործողությունների թողած հետևանքների գիտակցումը, միասնությունը նրանց հետ և համայնքի նկատմամբ ունեցած քաղաքացիական պարտքի զգացումը:

Պատասխանատվություն

Պատասխանատվությունը՝ դա վերաբերմունքն է սեփական գործողությունների նկատմամբ: Այն ներառում է՝ խորհուն լինել գործողություններ կատարելիս, մտադրված լինել գործելու միայն բարոյական նորմերին համապատասխան, բարեխղճորեն կատարել

դրանք և պատասխանատվություն զգալ այդ գործողությունների հետևանքների համար:

Ինքնակառավարման արդյունավետություն

Ինքնակառավարման արդյունավետությունը՝ դա վերաբերմունքն է ինքդ քո նկատմամբ: Այն ներառում է դրական համոզմունքի առկայությունը սեփական ունակության նկատմամբ կատարել ճիշտ գործողություններ, որոնք պահանջվում են որոշակի նպատակների հասնելու համար և վստահություն, որ կարող ես հասկանալ խնդիրները, ընտրել համապատասխան մեթոդներ առաջադրանքներն իրագործելու համար, հաջողությամբ հաղթահարել խոչընդոտները և ինչ-որ բան փոխել աշխարհում:

Հանդուրժողականություն անորոշ իրավիճակների նկատմամբ

Հանդուրժողականությունը անորոշ իրավիճակների նկատմամբ՝ դա վերաբերմունքն է այնպիսի իրավիճակների հանդեպ, որոնք անորոշ են և ենթակա բազմաթիվ հակամետ բացատրությունների: Այն ներառում է նմանատիպ իրավիճակների դրական գնահատում և կառուցողական մոտեցում նրանց հանդեպ:

Հմտություններ

Ինքնուրույն ուսուցման հմտություններ

Ինքնուրույն ուսուցման հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են իրականացնելու, կազմակերպելու և գնահատելու համար սեփական ուսուցումը սեփական կարիքների համաձայն, ինքնուրույն կերպով, առանց ուրիշների կողմից դրդման:

Վերլուծական և քննադատական մտածողության հմտություններ

Վերլուծական և քննադատական հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են վերլուծելու, գնահատելու և դատողություններ անելու համար ցանկացած թեմայով (օրինակ՝ տեքստերի, փաստարկների, մեկնաբանությունների, խնդիրների, իրադարձությունների, փորձառությունների և այլն) համակարգված և տրամաբանական ձևով:

Լսելու և դիտարկելու հմտություններ

Լսելու և դիտարկելու հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են նկատելու և հասկանալու համար այն, թե ինչ է ասվում և ինչպես է ասվում, և նկատելու և հասկանալու համար ուրիշների անխոս վարքը:

Կարեկցանք

Կարեկցանքը՝ դա հմտությունների մի շարք է, որը պահանջվում է հասկանալու և կիսելու այլ մարդկանց մտքերը, համոզմունքներն ու զգացմունքները և նայելու աշխարհին այլ մարդկանց աչքերով:

Ճկունություն և հարմարվողականություն

Ճկունությունը և հարմարվողականությունը դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են կարգավորելու և վերահսկելու համար մտքերը, զգացմունքները և վարքն այնպես, որ հնարավոր լինի արդյունավետ և համապատասխան-- կերպով արձագանքելու նոր միջավայրին և իրավիճակներին:

Լեզվական, հաղորդակցական և բազմալեզու հմտություններ

Լեզվական, հաղորդակցական և բազմալեզու հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են արդյունավետ և համապատասխան կերպով շփվելու մարդկանց հետ, ովքեր խոսում են նույն կամ օտար լեզվով և հանդես գալ որպես միջնորդ տարբեր լեզուներով խոսող մարդկանց միջև:

Համագործակցելու հմտություններ

Համագործակցելու հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են ուրիշների հետ հաջողությամբ մասնակցելու համատեղ գործունեության, աշխատանքների և նախաձեռնությունների մեջ և խրախուսել ուրիշներին համագործակցելու այնպես, որ հնարավոր լինի հասնելու խմբակային նպատակներին:

Հակամարտությունների կարգավորման հմտություններ

Հակամարտությունների կարգավորման հմտությունները դրանք այն հմտություններն են, որ պահանջվում են անդրադառնալու, կառավարելու և լուծելու հակամարտությունները խաղաղ

ճանապարհով՝ հակամարտող կողմերին ուղղորդելով դեպի լավագույն լուծումներ, որոնք ընդունելի կլինեն բոլոր կողմերի համար:

Գիտելիքներ և քննադատական ընկալում

Ինքնաճանաչողություն և ինքնաքննադատական ընկալում

Սա ներառում է սեփական մտքերի, համոզմունքների, զգացմունքների և դրդապատճառների, ինչպես նաև սեփական մշակութային պատկանելիության և աշխարհայացքի իմացություն և ինքնաքննադատական ընկալում:

Լեզվի և հաղորդակցման միջոցների իմացություն և քննադատական ընկալում

Սա ներառում է սոցիալապես համապատասխան բանավոր և ոչ բանավոր հաղորդակցման սովորույթների, որոնք գործում են լեզվում (ներում) և որով մարդը խոսում է, իմացություն և քննադատական ընկալում, ինչպես նաև այն հետևանքների, որ մարդկանց վրա կարող են ունենալ շփման տարբեր ոճերը ու թե ինչպես է յուրաքանչյուր լեզու արտահայտում մշակութային ընդհանուր իմաստներ ինքնատիպ ձևերով:

Գիտելիքներ և աշխարհի քննադատական ընկալում

Սա ներառում է գիտելիքների և քննադատական ընկալման մի ընդարձակ և բարդ համալիր տարբեր ոլորտներում, ներառյալ քաղաքականությունը, օրենսդրությունը, մարդու իրավունքները, մշակույթը, մշակույթները, կրոնը, պատմությունը, լրատվամիջոցները, տնտեսությունը, շրջակա միջավայրը և կայուն զարգացման բնագավառը:

Ժամանակակից հասարակությունները՝ Եվրոպայում դիմակայում են բազմաթիվ մարտահրավերների, ներառյալ՝ ընտրություններում ընտրողների մասնակցության մակարդակի նվազումը, քաղաքական գործիչների հանդեպ ավելացող անվստահությունը, ատելության հողի վրա կատարվող հանցագործությունների բարձր մակարդակը, անհանդուրժողականությունը և նախապաշարմունքը էթնիկ փոքրամասնությունների և կրոնական խմբերի հանդեպ և բռնի ծայրահեղականությանը ցուցաբերվող աջակցության մակարդակի աճը: Այս մարտահրավերները սպառնում են ժողովրդավարական հաստատությունների օրինականությանը և Եվրոպայում խաղաղ գոյակցությանը:

Ֆորմալ կրթությունը կարող է կենսական գործիք հանդիսանալ այս մարտահրավերների դեմ մղվող պայքարում: Կրթական համապատասխան որակն ու գործելակերպը կարող են խթանել ժողովրդավարական ներգրավվածությունը, նվազեցնել անհանդուրժողականությունը և նախապաշարմունքը և իջեցնել բռնի ծայրահեղականությանը ցուցաբերվող աջակցությունը: Սակայն այս նպատակներին հասնելու համար կրթության ոլորտի մասնագետները կարիք ունեն ժողովրդավարական իրավասությունների հստակ ընկալման, ինչին պետք է նպատակաուղղված լինի ուսումնական ծրագիրը:

Եվրոպայի խորհուրդը պատրաստել է իրավասությունների մի նոր հայեցակարգային մոդել, որն անհրաժեշտ է քաղաքացիների համար մասնակցելու ժողովրդավարական մշակույթում և խաղաղ ապրելու ուրիշների հետ մշակութապես տարբեր հասարակություններում: Այս մոդելը երկու տարվա քրտնաջան աշխատանքի արդյունք է և մեծ հավանության է արժանացել միջազգային խորհրդակցությունների մասնակից՝ կրթության բնագավառի առաջատար փորձագետների կողմից: Այն հայեցակարգային ամուր հիմք է ապահովում Ժողովրդավարական քաղաքացիության և մարդու իրավունքների կրթության ուսումնական ծրագրերի, մանկավարժական մեթոդաբանության և գնահատման հետագա զարգացման համար: Դրա կիրառումը հնարավորություն կտա կրթական համակարգերին արդյունավետ կերպով նախապատրաստել ուսանողներին հետագայում դառնալու շահագրգիռ և հանդուրժող քաղաքացիներ:

Այս թերթիկը պարունակում է Ժողովրդավարական մշակույթի իրավասությունների համառոտ բովանդակությունը, որը տալիս է հնարավորություն արագ և պարզ կերով ստանալ տեղեկատվություն այս թեմայի շուրջ: Ամբողջական տեքստը հասանելի է Եվրոպայի խորհրդի հրատարակությունում ISRN 978-92-871-8237-1:

www.coe.int/education

PREMS 202116

HYE

www.coe.int

Եվրոպայի խորհուրդն առաջատարն է մայրցամաքում մարդու իրավունքներով զբաղվող կազմակերպությունների շարքում: Եվրոպայի խորհրդին անդամակցում են 47 պետություններ, որոնցից 28-ը միաժամանակ նաև Եվրոպական միության անդամներ են: Եվրոպայի խորհրդի անդամ բոլոր պետությունները միացել են Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիային՝ որպես մարդու իրավունքների, ժողովրդավարության և իրավունքի գերակայության պաշտպանությանը նպատակաուղղված միջազգային համաձայնագրի: Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը վերահսկում է Կոնվենցիայի իրագործումն անդամ պետություններում:

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE